

PROJEKT BUDOWLANY
REMONT I PRZEBUDOWA CENTRUM KULTURY - BIBLIOTEKA
W CELU POSZERZENIA OFERTY KULTURALNEJ

zamierzenie

REMONT I PRZEBUDOWA CENTRUM KULTURY - BIBLIOTEKA
W CELU POSZERZENIA OFERTY KULTURALNEJ

nazwa, adres obiektu
budowlanego i numery
ewidencyjne działek, na
których obiekt jest usytuowany

CENTRUM KULTURY MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
ul. Grunwaldzka 26, 58-340 Głuszyca
działka nr 484 obr. nr 1 Głuszyca

kategoria geotechniczna obiektu

Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki
Morskiej w sprawie ustalania geotechnicznych warunków
posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z dnia 25 kwietnia
2012 r., poz. 463) – kategoria IX

imię i nazwisko lub
nazwa inwestora
oraz jego adres

GINA GŁUSZYCA
ul. GRUNWALDZKA 55, 58-340 Głuszyca

oświadczenie projektantów

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo
budowlane (tekst jednolity Dz. U. poz. 1409 z dnia 29 listopada 2013
roku z późniejszymi zmianami)
OŚWIADCZAM,
że niniejszy projekt budowlany został sporządzony zgodnie z
obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

imiona i nazwiska projektantów
opracowujących wszystkie części
projektu budowlanego, wraz z
określeniem zakresu ich opracowania,
specjalności i numeru posiadanych
uprawnień budowlanych

Opracował:
inż. JACEK BRZOZOWSKI
mgr inż. JAN PAWEŁ JAWOREK

Projektował:
mgr inż. arch. JANUSZ KOWALCZYK
57/Ww/72 DS-0846

dr inż. ŁUKASZ SADOWSKI
14/DOŚ/12

spis zawartości projektu budowlanego
(szczegółowy spis treści – str. 2)

1. Opis techniczny.
2. Część rysunkowa.
3. Załączniki formalno-prawne.

miejsowość
i data opracowania

JEDLINA ZDRÓJ, luty 2016

SPIS TREŚCI:

OPIS TECHNICZNY	
1. Przedmiot inwestycji.	3
2. Przedmiot opracowania.	3
3. Podstawa opracowania.	3
4. Zakres oddziaływania inwestycji.	4
5. Lokalizacja obiektu.	4
6. Rys historyczny i charakterystyka architektoniczna	5
7. Gabaryty obiektu.	5
8. Ocena stanu technicznego.	5
9. Wykaz planowanych robót budowlanych.	6
10. Opis projektowanych rozwiązań.	6
11. Wytyczne przeciwpożarowe.	7
12. Warunki wykonania robót budowlano-montażowych.	7
13. Obowiązki uczestników procesu budowlanego.	7
14. Wytyczne do planu bioz.	8
CZĘŚĆ RYSUNKOWA.	
1 Plan zagospodarowania terenu	skala 1:500
2 Rzut przyziemia - projekt	skala 1:50
3 Widok antresoli - projekt	skala 1:50
4 Widok na ścianę antresoli - projekt	skala 1:50

ZAŁĄCZNIKI FORMALNO – PRAWNE.

Zaświadczenie projektanta o przynależności do izby inżynierów.
Decyzje o stwierdzeniu przygotowania zawodowego projektanta.

1. Przedmiot inwestycji.

Inwestycja zakłada remont i przebudowę pomieszczeń biblioteki w celu zwiększenia oferty kulturalnej obiektu. Zamierzenie zawarte w niniejszym projekcie, podyktowane jest przywróceniem stanu obiektu do czasów świetności oraz otwarcie go na innowacyjne projekty kulturalne i medialne.

2. Przedmiot opracowania.

Niniejsze opracowanie to **projekt budowlany** zawierający **inwentaryzację** oraz **program robót budowlanych** dla przedmiotowego zamierzenia. Jego przeprowadzenie nie zmienia w żadnym zakresie zagospodarowania terenu za wyjątkiem wykonania spadku betonowego ze stopnia schodowego (wykonanie najazdu).

Zakres dokumentacji ograniczono do przedmiotu inwestycji, opracowanie wykonano w sposób umożliwiający realizację planowanego zamierzenia.

3. Podstawa opracowania.

Przedmiotowy projekt został wykonany w oparciu o następujące materiały wyjściowe:

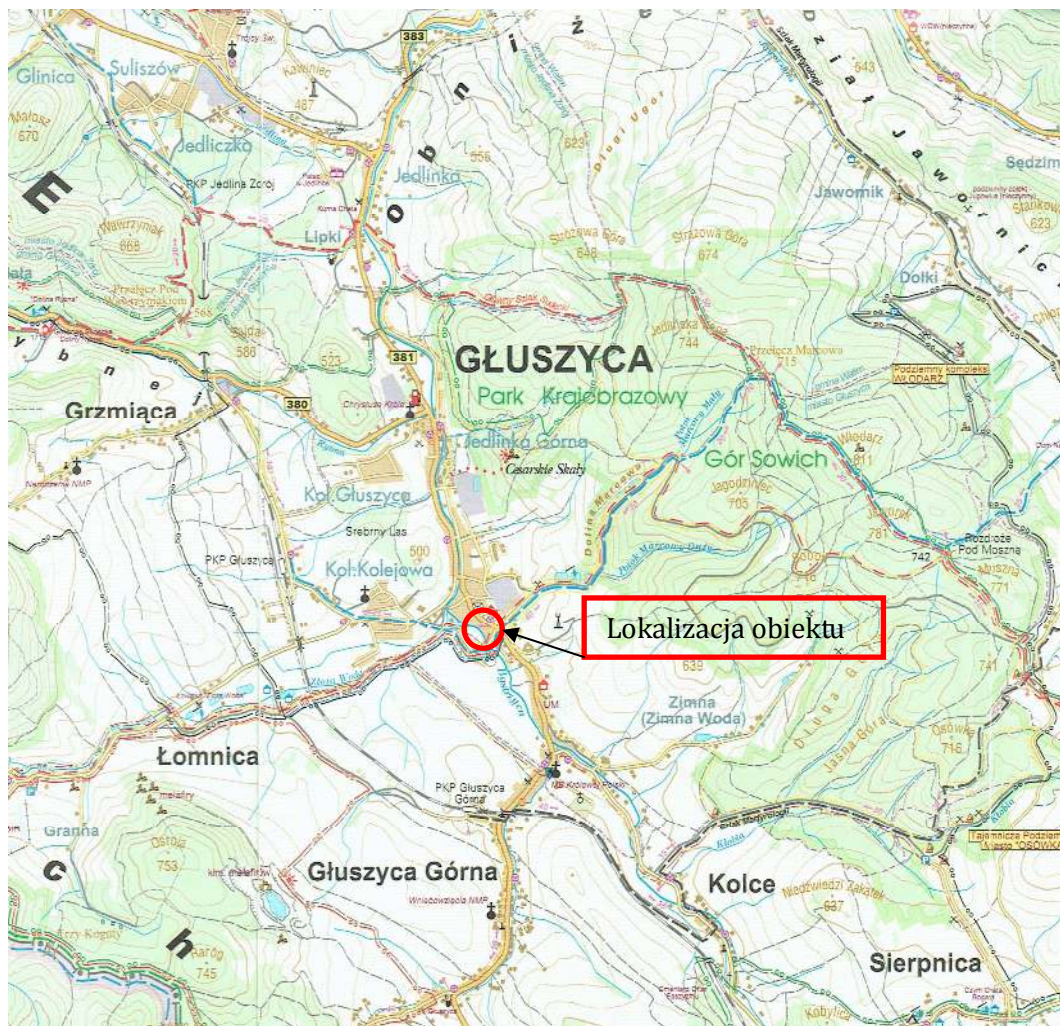
- Zlecenie inwestora.
- Wizja lokalna w terenie.
- Pomiary własne na obiekcie.
- Mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali 1:500, datowana na 09 marca 2016 roku,
- Uchwała nr XVI/77/2011 Rady Miejskiej w Głuszyca z dnia 28 października 2011 r., w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Głuszyca (Dziennik Urzędowy Woj. Dolnośląskiego nr 284 pozycja 5281).
- Uzgodnienia międzybranżowe.
- Polskie Normy.
- Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku (tekst jednolity Dz. U. poz. 1409 z dnia 29 listopada 2013 roku z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 z 2003 roku poz. 1568 – z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 października 2000 r. w sprawie zasad i trybu udzielania i cofania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, archeologicznych i wykopaliskowych oraz warunków ich prowadzenia i kwalifikacji osób uprawnionych do wykonywania tych prac. Dz. U. Nr 93, poz. 1033 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1956 r. "W sprawie bezpieczeństwa przy robotach impregnacyjnych i odgrzybieniu, Dz.U. nr 5/1956.
- Zarządzenie nr 21 Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 19 czerwca 1970 - załącznik nr 1 - "Instrukcja o impregnacji drewna i odgrzybianiu budynków" Dz.U. MGK nr 8 z dnia 20 września 1970.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 03.07.2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego – Dz. U. nr 120 poz. 1133 z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2004 nr 180 poz. 1860).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 roku, w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 roku nr 109 poz. 719).

4. Zakres oddziaływania inwestycji.

Na podstawie art. 3, pkt 20, art. 20, ust. 1, pkt 1c), oraz art. 34, ust 3, pkt 5) Ustawy Prawo Budowlane, obszar oddziaływania dla niniejszej inwestycji wyznacza się w obrębie przedmiotowego obiektu, w granicach działki nr 484 obr. nr 1 Głuszyca.

5. Lokalizacja obiektu.

Mapa lokalizacyjna.

Obszar inwestycji zlokalizowany jest w południowej części Głuszyca, przy ulicy Grunwaldzkiej 26, na działce nr 484 w obrębie nr 1 Głuszyca.

Nieruchomość pod względem sposobu użytkowania należy do miejskich terenów zurbanizowanych. Obszar jest w pełni zainwestowany, posiada bezpośredni dostęp do komunikacji publicznej i jest w pełni uzbrojony w infrastrukturę techniczną.

Obiekt podlegający zamierzeniu objęty jest ochroną konserwatorską (rejestr konserwatorski). Objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Obszar zlokalizowany jest w 3 strefie obciążenia wiatrem (PN-82/B-02011 „Obciążenia wiatrem”), 1 strefie obciążenia śniegiem (PN-82/B-02010/Az1 „Obciążenia śniegiem”), w strefie przemarzania gruntu do głębokości 0,8m. Poziom wód gruntowych znajduje się poniżej poziomu posadowienia.

6. Rys historyczny i charakterystyka architektoniczna.

Obiekt objęty opracowaniem jest zlokalizowany przy ul. Grunwaldzkiej 26 w Głuszycy. Budynek został wybudowany około 1900r. Właścicielem obiektu jest Gmina Głuszyca, zaś administratorem obiektu jest Centrum Kultury MBP w Głuszycy.

Obiekt wykonany jest w technologii tradycyjnej - ściany zewnętrzne murowane z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cem-wap.

Stropy nad piwnicą masywne, na pozostałych kondygnacjach drewniane. Ścianki działowe z cegły pełnej, miejscami gipsowo-kartonowe.

W budynku znajduje się stolarka okienna drewniana charakteryzująca się nieszczelnością złym stanem technicznym. Obiekt główny kryty dachówką ceramiczną, a dobudówki powstałe w późniejszym okresie przykryte papą.

7. Gabaryty obiektu.

W chwili przystąpienia do prac projektowych obiekt charakteryzował się następującymi gabarytami:

- Kubatura brutto – 8078m³,
- Kubatura części ogrzewanej – 5159m³,
- Powierzchnia użytkowa – 1800m²,
- Ilość kondygnacji budynku głównego – 3 + piwnica,
- Wysokość obiektu – około 11m,

8. Ocena stanu technicznego.

Obiekt jest dobrze zachowany, ale wskutek upływu czasu niektóre jego elementy wymagają naprawienia lub odrestaurowania. Na stan zachowania elementów będących tematem niniejszego opracowania miał przede wszystkim wiek obiektu, oraz zewnątrz czynniki - wpływ atmosfery, miejski smog, uszkodzenia mechaniczne itp.

Nie badano fundamentów, nie stwierdzono żadnych oznak nieprawidłowej pracy fundamentów. Stan techniczny ścian jest ogólnie dobry.

Tynki zewnętrzne w stanie. Tynki wewnętrzne - wymagające uzupełnień i wymiany na fragmentach, w miejscach uszkodzeń. Do najczęściej występujących wad zaliczamy tu:

- **Rysy tynkarskie** – charakterystyczna siatka powierzchniowych pęknięć nazywanych włosowatymi: mają szerokość do 0,2mm i głębokość do kilku mm. Najczęstszą przyczyną ich powstawania jest zbyt szybkie tempo prac tynkarskich, niewłaściwy skład wyprawy tynkarskiej.
- **Rysy w podłożu, czyli pęknięcia** – zwykle szersze niż rysy tynkarskie, mają 2-3mm. Czasem są skutkiem niewłaściwego składu lub zabrudzenia masy tynkarskiej. Pęknięcia należy poszerzyć na szerokość około 5mm w klinowy kształt, rozwarty na zewnątrz, dokładnie oczyścić i zagruntować. Następnie wypełnia się je zaprawą wyrównującą.
- **Posadzki** – posadzki w obiekcie są różnorodne od płytek ceramicznych w strefie wejściowej po wykładziny PCV w poszczególnych pomieszczeniach. Pomiedzy pomieszczeniami wystające progi do całkowitej likwidacji. Wszystkie posadzki i ich wykończenie kwalifikują się do kapitalnego remontu.
- **Stolarka** – drzwiowa, stan techniczny zły, kwalifikujący ją do całkowitej wymiany. Stolarka okienna - stan techniczny zły; stare okna drewniane do wymiany z zachowaniem historycznych podziałów;
- **Instalacje elektryczne** – instalacja elektryczna w obiekcie począwszy od gniazd wtykowym po

oświetlenie kwalifikuje się do wymiany całkowitej.

Ogólny stan techniczny obiektu wskazuje na potrzebę przeprowadzenia prac remontowych i renowacyjnych. Ponieważ zakres niezbędnych robót jest stosunkowo duży należy „wykorzystać” okazję by powrócić do pierwotnego wyglądu obiektu oraz nadać mu nowoczesny charakter i funkcję.

9. Wykaz planowanych robót budowlanych.

- Wykucie otworów w ścianach nośnych w korytarzu wejściowym (montaż witryn),
- Wymiana i naprawa tynków wewnętrznych,
- Renowacja wewnętrznych elementów wystroju architektonicznego.
- Naprawa i wymiana posadzek,
- Wymiana stolarki drzwiowej,
- Malowanie ścian wewnętrznych,
- Wykonanie wymiany instalacji elektrycznej,
- Wykonanie najazdu dla niepełnosprawnych przy istniejącym stopniu schodowym,
- Remont 2 toalet,
- Budowa antresoli w części biblioteki letniej,
- Naprawa kostki brukowej w części patio biblioteki letniej (likwidacja nierówności),

10. Opis projektowanych rozwiązań.

Inwestycja zakłada remont i przebudowę pomieszczeń biblioteki w celu zwiększenia oferty kulturalnej obiektu. Zamierzenie zawarte w niniejszym projekcie, podyktowane jest przywróceniem stanu obiektu do czasów świetności oraz otwarcie go na innowacyjne projekty kulturalne i medialne. Prace budowlane będą dotyczyły biblioteki wewnętrznej i czytelnicy letniej wraz z wykonaniem remontu "patio" biblioteki letniej (naprawa kostki brukowej, wymiana instalacji elektrycznej oświetlenia). Przebudowa wewnątrz będzie polegała na wyburzeniu ścian w strefie wejściowej (otwarcie czytelnicy - przeszklenie nowo powstałego otworu) wraz z zamontowaniem w witrynie tablicy interaktywnej.

W celu realizacji poszerzenia otworów w ścianach należy dokonać rozbiórki części istniejących ścian wewnętrznych.

Nadproża zaprojektowano jako stalowe IPE2220 o długości 360 cm oparte na istniejących ścianach wewnętrznych. Pomiędzy ścianą zewnętrzną a belką wbija się kliny stalowe lub dębowe. Pozostałą wolną przestrzeń wypełnia się betonem C20/25, po uzyskaniu przez beton pełnej wytrzymałości można usunąć kliny.

Belki nadprożowe należy dokładnie osadzić w ścianach nośnych, końce belek stalowych oprzeć na ścianach na poduszkach betonowych. Belki nadprożowe należy skręcić śrubami M12 co 35cm. Długość oparcia belki stalowej na ścianie minimum 20cm – zaprojektowano 30cm. Stan projektowany przedstawiony jest na załączonych rysunkach.

UWAGI:

Podczas wykonywania nadproży stalowych nad otworami należy stosować się do poniższych zaleceń :

- W celu wykonania stalowego nadproża należy wyciąć bruzdy poziome o głębokości minimum 1,2 razy głębszej od szerokości stopki montowanej belki stalowej nie głębszej jednak niż połowa grubości ściany. Bruzdę przemyć strumieniem wody pod ciśnieniem,
- Po wykonaniu bruzdy osadzamy w bruzdzie belkę stalową. Po osadzeniu belki, przestrzeń pomiędzy górną stopką belki a murem wypełniamy betonem C20/25. Po uzyskaniu przez zaprawę 75% wytrzymałości (normalnie około 5 dni) przystępujemy do wykucia bruzdy z drugiej strony ściany i osadzenia drugiej belki,
- Drugą belkę osadzamy w identyczny sposób jak pierwszą. Po wykonaniu bruzdy osadzamy w bruzdzie drugą belkę stalową i wypełniamy przestrzeń ponad belką zaprawą bezskurczową. Po osadzeniu belek i osiągnięciu przez zaprawę 75% swojej wytrzymałości wszystkie belki

- przewiercamy na wylot co około 35 cm i skręcamy śrubami minimum M12 w celu zabezpieczenia ich przed zwichrzeniem,
- Po uzyskaniu pełnej wytrzymałości przez zaprawę można przystąpić do zdjęcia stemplowania i wyburzania ściany. Długości elementów stalowych dostosować na budowie.
 - Na koniec belki stalowe siatkujemy siatką stalową Rabitza i obrzucamy zaprawą cementową marki M15 i wykańczamy warstwą wierzchnią z tynku wapiennego lub cementowo-wapiennego.
 - Przed, w czasie i po zakończeniu montażu należy utrzymywać stałą temperaturę o wartości minimalnej 15°C i wilgotność w granicach 20% do 40%;

W strefie wejściowej zostaną podwieszane sufity oraz podświetlone energooszczędnym oświetleniem.

Ponadto cały zakres prac zawiera remont ścian zewnętrznych i sufitów, wykonanie w pomieszczeniach nowej instalacji oświetlenia i gniazd wtykowych, nowej instalacji informatycznej, multimedialnej. Zakres prac przewiduje nagłośnienie oraz nowe wyposażenie w zabudowie biblioteki. W pomieszczeniu wewnętrznym biblioteki letniej została zaprojektowana antresola drewniana, na księgozbiór.

Konstrukcja główna antresoli została zaprojektowana z belek drewnianych o przekroju 14x14 oraz 14x24cm. Oparta jest na posadzkę ceglanej za pomocą ceownika 140 wpuszczonego w posadzkę. Schody na antresolę oparte na posadzce za pośrednictwem blachy stalowej wpuszczonej w posadzkę.

11. Wytyczne przeciwpożarowe.

Przedmiotowy budynek ze względu na jego wysokość zaliczany jest do niskich <12m, dwukondygnacyjny z poddaszem nieużytkowym.

Ze względu na sposób użytkowania obiekt zaliczany do kategorii zagrożenia ludzi ZLIII i odpowiada klasie "D" odporności pożarowej tj.:

- ściany nośne - R60,
- strop - REI30
- ściany zewnętrzne - EI30 - dot. pasa międzykondygnacyjnego o wys. min. 0,8m
- ściany wewnętrzne konstrukcji i przekrycie dachu bez odporności ogniowej, ale jako nierozprzestrzeniające ogień.

12. Warunki wykonania robót budowlano-montażowych.

Materiały budowlane oraz elementy prefabrykowane powinny posiadać atesty techniczne oraz powinny odpowiadać ustaleniom odpowiednich norm. Roboty budowlane i rzemieślnicze muszą być prowadzone zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych” (tom I „Budownictwo ogólne”, tom II „Instalacje sanitarne”), odpowiednimi instrukcjami ITB (dla elementów systemowych), technicznymi przepisami budowlanymi, Polskimi Normami oraz specyfikacjami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami), oraz w Ustawie Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku (tekst jednolity Dz. U. poz. 1409 z dnia 29 listopada 2013 roku z późniejszymi zmianami).

13. Obowiązki uczestników procesu budowlanego.

Zgodnie z art. 21a Prawa Budowlanego - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku (tekst jednolity Dz. U. poz. 1409 z dnia 29 listopada 2013 roku z późniejszymi zmianami), kierownik budowy jest zobowiązany sporządzić lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniając specyfikę obiektu budowlanego i warunki prowadzenia robót budowlanych z uwzględnieniem niżej podanych uwag projektanta.

Całość robót wykonać zgodnie z projektem oraz zgodnie z przepisami branżowymi, BHP i ppoż., a w szczególności należy:

- organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
- zadbać by osoby wykonujące roboty budowlane posiadały i stosowały, zgodną z przepisami, odzież ochronną w tym kaski, rękawice, okulary itp.,
- przeprowadzić niezbędne szkolenia bhp zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2004 nr 180 poz. 1860),
- egzekwować przestrzeganie przez pracowników realizujących roboty budowlane, przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- do wykonawstwa robót należy stosować wyroby budowlane dopuszczone do obrotu i powszechnego lub jednostkowego stosowania w budownictwie,
- przy zlecaniu i realizacji robót na drogach publicznych zalecane jest wykorzystywanie Specyfikacji Technicznych, których przedmiotem są wymagania dotyczące wykonania i odbioru tych robót,
- przed przystąpieniem do robót wykonawca winien powiadomić z wyprzedzeniem wszystkich użytkowników i zainteresowanych o rozpoczęciu robót.
- informację dotyczącą bezpieczeństwa i ochrony zdrowia należy uwzględnić w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, który ma sporządzić lub zapewnić sporządzenie kierownik budowy.

14. Wytyczne do planu bioz.

(remont i przebudowa Centrum Kultury).

Podstawa opracowania:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. nr 120 poz. 1126).
- Projekt budowlany remontu elewacji i przebudowy klatki schodowej.

Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego:

- Wykucie otworów w ścianach nośnych w korytarzu wejściowym (montaż witryn),
- Wymiana i naprawa tynków wewnętrznych,
- Renowacja wewnętrznych elementów wystroju architektonicznego.
- Naprawa i wymiana posadzek,
- Wymiana stolarki drzwiowej,
- Malowanie ścian wewnętrznych,
- Wykonanie wymiany instalacji elektrycznej,
- Wykonanie najazdu dla niepełnosprawnych przy istniejącym stopniu schodowym,
- Remont 2 toalet,
- Budowa antresoli w części biblioteki letniej,
- Naprawa kostki brukowej w części patio biblioteki letniej (likwidacja nierówności),

Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

Na działce znajduje się murowany, wolnostojący obiekt CK, na którym realizowane jest zamierzenie.

Wskazanie elementów zagospodarowania działki, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Nie wprowadza się nowych elementów zagospodarowania działki.

Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych.

Podczas realizacji robót budowlanych będzie zachodził warunek określony w § 6 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dn. 23 czerwca 2003 r. „w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia” dot. robót, przy wykonywaniu których występuje ryzyko upadku z wysokości 3,0m.

Niniejsza informacja obowiązuje kierownika budowy do sporządzenia „planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia”. Podczas opracowywania planu BiOZ kierownik budowy winien opierać się na obowiązujących przepisach w zakresie BHP na budowie w szczególności uwzględniając wytyczne zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dn. 26 września 1997r. „w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy” (Dz.U.1997r. nr 129, póź. 844) - rozdział E. Prace na wysokości (§ 105-110):

Pracą na wysokości w rozumieniu rozporządzenia jest praca wykonywana na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1,0m nad poziomem podłogi lub ziemi.

Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia ta:

- osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,50m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi,
- wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.

Na powierzchniach wzniesionych na wysokość powyżej 1,0m nad poziomem podłogi lub ziemi, na których w związku z wykonywaną pracą mogą przebywać pracownicy, lub służących jako przejścia, powinny być zainstalowane balustrady składające się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości co najmniej 1,1m i krawężników o wysokości co najmniej 0,15 m. Pomiędzy poręczą i krawężnikiem powinna być umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń ta powinna być wypełniona w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób.

Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywania prac na wysokości zastosowanie balustrad, o których mowa w ust. 1, jest niemożliwe, należy stosować inne skuteczne środki ochrony pracowników przed upadkiem z wysokości, odpowiednie do rodzaju i warunków wykonywania pracy. Prace na wysokości powinny być organizowane i wykonywane w sposób nie zmuszający pracownika do wychylania się poza poręcz balustrady lub obrys urządzenia, na którym stoi.

Przy pracach na: drabinach, kłamrach, rusztowaniach i innych podwyższeniach nie przeznaczonych na pobyt ludzi, na wysokości do 2m nad poziomem podłogi lub ziemi nie wymagających od pracownika wychylania się poza obrys urządzenia, na którym stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości, należy zapewnić, aby:

- drabiny, kłamry, rusztowania, pomosty i inne urządzenia były stabilne i zabezpieczone przed nieprzewidywaną zmianą położenia oraz posiadały odpowiednią wytrzymałość na przewidywane obciążenie,
- pomost roboczy spełniał następujące wymagania:
 - powierzchnia pomostu powinna być wystarczająca dla pracowników, narzędzi i niezbędnych materiałów,
 - podłoga powinna być pozioma i równa, trwale umocowana do elementów konstrukcyjnych pomostu,
 - w widocznym miejscu pomostu powinny być umieszczone czytelne informacje o wielkości dopuszczalnego obciążenia.

Przy pracach wykonywanych na rusztowaniach na wysokości powyżej 2m od otaczającego poziomu podłogi lub terenu zewnętrznego oraz na podestach ruchomych wiszących, należy w szczególności:

- zapewnić bezpieczeństwo przy komunikacji pionowej i dojścia do stanowiska pracy,
- zapewnić stabilność rusztowań i odpowiednią ich wytrzymałość na przewidywane obciążenia,

- przed rozpoczęciem użytkowania rusztowania należy dokonać odbioru technicznego w trybie określonym w odrębnych przepisach.

Rusztowania i podesty ruchome wiszące powinny spełniać wymagania określone odpowiednio w odrębnych przepisach oraz w Polskich Normach.

Przy pracach na: słupach, masztach, konstrukcjach wieżowych, kominach, konstrukcjach budowlanych bez stropów, a także przy ustawianiu lub rozbiórce rusztowań oraz przy pracach na drabinach i kłamrach na wysokości powyżej 2m nad poziomem terenu zewnętrznego lub podłogi, należy w szczególności:

- przed rozpoczęciem prac sprawdzić stan techniczny konstrukcji lub urządzeń, na których mają być wykonywane prace, w tym ich stabilność, wytrzymałość na przewidywane obciążenie oraz zabezpieczenie przed nie przewidywaną zmianą położenia, a także stan techniczny stałych elementów konstrukcji lub urządzeń mających służyć do mocowania linek bezpieczeństwa,
- zapewnić stosowanie przez pracowników, odpowiedniego do rodzaju wykonywanych prac, sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości jak: szelki bezpieczeństwa z linką bezpieczeństwa przymocowaną do stałych elementów konstrukcji, szelki bezpieczeństwa z pasem biodrowym (do prac w podparciu – na słupach, masztach itp.),
- zapewnić stosowanie przez pracowników hełmów ochronnych przeznaczonych do prac na wysokości.

Wymagania określone w ust.1 dotyczą również prac wykonywanych na galeriach, pomostach, podestach i innych podwyższeniach, o których mowa w §108, jeżeli rodzaj pracy wymaga od pracownika wychylenia się poza balustradę lub obrys urządzenia, na którym stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości.

Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót niebezpiecznych.

- Pracownicy winni być przeszkoleni w zakresie przepisów BHP obowiązujących przy pracach na wysokości oraz posiadać świadectwa zdrowia z uwzględnieniem pracy na wysokości.
- Pracownicy powinni być zaopatrzeni w odpowiednią odzież roboczą, obuwie rękawice i sprzęt zabezpieczający przy pracach na wysokości.
- Roboty wykonać zgodnie z warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót poszczególnych rodzajów.
- Przy wykonywaniu robót elewacyjnych i na dachu, pracownicy winni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r w sprawie bhp przy wykonywaniu robót budowlanych; Dz. U. Nr 47 poz. 401 rozdz. 8 – rusztowania i ruchome podesty robocze, rozdział 9 – roboty na wysokościach, rozdział 11 – roboty impregnacyjne i odgrzybieniewe, rozdział 12 – roboty murarskie i tynkarskie, rozdział 17 – roboty dekararskie i izolacyjne.

Opracowanie planu BiOZ nie zwalnia kierownika budowy z przeprowadzenia szkolenia w zakresie BHP na budowie, co powinno być potwierdzone wpisem w dzienniku budowy.

Opracowanie:

*mgr inż. Jan Paweł Jaworek
inż. Jacek Brzozowski*

Projektant:

*mgr inż. arch. Janusz Kowalczyk
57/Ww/72 DS-0846
dr inż. Łukasz Sadowski
14/DOŚ/12*

